

פרשת חקת
יוזקאל-הושע

עיון הנ"ך

גליה חריל לחזקת הפנת אדמור"ר שליט"א ללימוד עשרת ספוקי ב"ך

פתח הנ"ך

דבר המערכת

את היסוד הוא אפשר למצוא בפרשתנו, בה אנו לומדים על שירת הבאר, שלאחר הנס של נחלי ארנון עם ישראל אמרו שירה, והפליגו במעלתה "כשם שסמספרים בנסי ים סוף כך יש לספר בנסי נחלי ארנון" (לשון רש"י), וכשאנו מביטים בדברי חז"ל אנו רואים שלא מיניה ולא מקצתיה, את ניסי ים סוף אנו מזכירים פעמיים ביום, ואת נסי נחלי ארנון אף פעם לא מלבד בקריאת התורה, וכיצד איפה ההשוואה ביניהם? אך אם נביט על הפרשה כולה נגלה דבר מדהים, לפרשה עם ישראל באו כנופים, הם מתנהגים במידות מתלוננים ונענשים בני מריבה, הם שוב בוכים "ותקצר נפש הינם בדרך" ושוב נענשים בגנשים השרפים, וכאן עם ישראל עושים עצירה וחשוב מסולל מחדש, הם בוחרים לחפש מה כן טוב והם מוצאים שבסג (שהתחיל מכך בתמידות ארבעים שנה) של ישר הערים מסביב והריגת המזיקים, מתו גם האמוריים, אליבא דאמת הנס הזה אינו חשוב דיו אפילו להכתב בספוק ולפיכך סיפרה עליו התורה ברמז בלבד, אך עם ישראל מצאו כבר סיבה למסיבה ויש על מה להודות, והם כבר משוררים על זה שירה כמו בנס הגדול מכולם של קריעת ים סוף, ואכן הסיטה עובדת והם נחלים ניסים גדולים ונצחיות על סיחון וענן שני המלכים האימתניים.

זהו מה שתקנו לנו חכמינו לומר "מזמור לתודה" בכל יום, ולכאורה מדוע יאמר מזמור לתודה גם בימים שלא קרה לנו ניס מיוחד, אלא כנ"ל שכאשר יתבונן האדם הוא יוכל למצוא בכל יום בימי חייו (גם בני באב...) את ההודיה ואת הסיבה ל"עבדו את ה' בשמחה בואו לפניו ברננה"

חזקת אקטואלי בזמן הזה, עת של קושי וצרה, הדרך הנצל מהצרה עם מבט חיובי, ותחי לנו שתקנו לנו כ"ק מרן אדמור"ר שליט"א להתעסק בעת במזמור זה על מנת להחזיר את העניין, והישי"ת יעזור שבכות העיסוק אכן נוכח שיהיה החודש הזה סוף וקץ לכל צרותינו תחילה וראש לפדיון נפשינו אכ"ר

בימי עזיחו מלך יהודה נתבאר ארבעה נביאים זקנים, והושע בן בארי היה הוקן שבכולם. והקב"ה היה ציפה בכולם מי שהוא מבקש רחמים על בניו ומי שאינו מבקש רחמים עליהם, אמר לו הקב"ה להושע ראה לישראל מה חטאים הן עושים, והיה לו להושע לומר לפני הקב"ה רבונו של עולם בניך הם בני בחונך בני אברהם יצחק ויעקב שעשו רצונך בעולם גלגל עליהם מדת רחמיך ורחם עליהם ומחול לעונותיהם. ולא די שלא אמר הושע כך אלא אמר לפני הקב"ה רבונו של עולם כל העולם כולו שלך הוא הביא עם אחר תחתיהם שנאמר תחלת דבר ה' בהושע, והלא הרבה נביאים היו מתנבאים לישראל אלא תחלה לארבעה נביאים זקנים שהיו מתנבאים באותו הפרק היה דבר ה' בהושע בתחלה, באותה שעה אמר הקב"ה מה אעשה לאותו בשר ודם הוקן אני אומר לו לך קח לך אשת זנונים וכו'

ציטוט זה בו בחזקת התחיל את מאמרינו הוא מתוך תנא דבי אליהו וזוטא פ"ט (ובעין זה איתא בפסחים פו.) עי"ש עוד, ועל פי מאמר חז"ל זה אנו מבינים שכל הסיפור של ספר הושע בו אנו עסוקים, הוא שהושע לא לימד זכות על עם ישראל, ולפיכך הוא נענש עד שלימד זכות.

ולכאורה קשה, הלא הקב"ה הוא זה שאמר להושע "ראה לישראל מה חטאים הן עושים" וכמוכן שהחטאים הללו היו אמת לאמיתם, ואם כן מדוע נענש הושע כל כך? אלא שבכל דבר יש כמה אפשרויות מבט, וכולם נכונות, אך האדם עצמו הוא הבוחר באיזה מבט להסתכל, ורצה השי"ת ללמד את נביאו לבחור במבט טוב על עם ישראל, וכפי שהוא יביט כן יביטו עליהם שמים.

היסוד הזה הוא יסוד גדול לחיים וכמו שסיפר מרן אדמור"ר שליט"א על החידושי הרי"ם זיע"א שבעת פטירת אחד מילדיו היה שרוי בשמחה, ושאלה אותו אשתו וכי קברנו רבע עוף? וענה שהעזרת שיעברו על האדם בחייו נגרו עליו מראש, אך את הסבל והעגמת נפש שיהיה לו מזה זאת קובע האדם בעצמו...

אמרת הנ"ך

מאמר מגדולי ישראל בעניין לימוד הנ"ך

להוציא ממסגר אסיר

הרשעים ואוונים למו אלא תלמידי חכמים שמסרו את עצמן למקרא למשנה להלכות ולאגדות, על אלו ועל אלו הוא נאמר לפקוח עינים עורות להוציא ממסגר אסיר מבית כלא יושבי חושך.

(תנ"כ"א רבא פוק ט"ז)

תמיהות הנ"ך

שאלות ועיונים בפסוקים הנלמדים

יחזקאל

א. "כל עם הארץ יהיה אל התרומה הזאת לנשיא בישראל" (מ"ה ט"ו).

וברש"י "אל התרומה הזאת. האמורה למעלה, לדעת כל עם הארץ תהיה".

יל"ע לאיזה תרומה כוונת רש"י, אם לתרומה שזכרה בפסוק י"ג, או לתרומת הקודש שזכרה בפסוק א'. ולפי"ז יל"ע, מה יהיה הפירוש בהמשך הפסוק לנשיא בישראל, שלפי דברי רש"י נשיא הוא כהן גדול (ראה לעיל מ"ד ג', ולהלן מ"ה י"ז).

ב. "שבעת פרים ושבעת אילים המימים ליום שבעת הימים" (מ"ה כ"ג).

"וברש"י 'והתורה אמרה 'פרים בני בקר שנים ואיל אחד' (במדבר כ"ח, י"ט) אין לי להעמיד מקרא זה אלא שבעה פרים ושבעה אילים לשבעת הימים, פר ליום ואיל ליום, ובא ללמד שאין הפרים מעכבין זה את זה ולא האילים מעכבין זה את זה".

יל"ע מהי כוונת רש"י שאין האילים מעכבין זה את זה, והרי צריך להביא ביום רק איל אחד?

ג. "והשער לא יסגר עד הערב" (מ"ו ב).

וברש"י "ילמה לא יסגר, והשתחוה עם הארץ כל היום, וגם כל הבא, ולערב יסגרוהו".

לא זכינו להבין דברי רש"י, מה הכוונה 'וגם כל הבא'?

ד. "גה גבול אשר תתחלו את הארץ" (מ"ז יג).

וברש"י "ויש עוד לפתר גה, לשון גיא".

יל"ע האיך יתפרש הפסוק לפי"ז.

ה. "וגבול חמת" (מ"ז י"ז).

וברש"י "וגבול חמת במקצוע צפונית מערבית, שנאמר (במדבר ל"ד, ז-ח) 'וזה יהיה לכם גבול צפון, מן הים הגדול תתאו לכם הר ההר, מזה ההר תתאו לבא חמת'".

יל"ע האיך יתכן שהוא יהיה במקצוע המערבית, והרי לעיל (פסוק ט"ו, ט"ז) כתיב שני מקומות שהגבול עובר בהם לפני חמת, 'חתלון' ו'צדדה' (עיי"ש ברש"י), והאיך יתכן שחמת הוא במקצוע?

1. "וצפון צפונה וגבול חמת" (מ"ז י"ז).

וברש"י "כלומר, כל מצר הצפון המפרש בתורה (במדבר ל"ד, ז-ט), וגבול חמת שאף הוא במצר הצפון, כמו שנאמר 'וזה יהיה לכם גבול צפון מן הים הגדול תתאו לכם הר ההר, מזה ההר תתאו לבא חמת', והיו תוצאת הגבול צדדה' (שם פסוק ח'), הוא 'צדדה' האמור כאן (פסוק ט"ו) 'הדרך חתלן לבוא צדדה'".

יוצא מדברי רש"י שחמת הנוכח כאן (בפסוק ט"ו) הוא אותו חמת שמוזכר בתורה, וצדדה המוזכר כאן (בפסוק ט"ו) הוא אותו צדדה המוזכר בתורה.

וצ"ע, שכאן מביאר שצדדה נמצא לפני חמת, ואילו בתורה כתוב שהגבול בא קודם לתחת ורק אח"כ לצדדה. ויל"ע.

2. "מקצה צפונה אל יד דרך חתלן לבוא חמת חצר עינן גבול דמשק צפונה אל יד חמת" (מ"ח א).

וברש"י "מקצה צפונה. דן יטל מצר צפוני מחצר עינן שבמקצוע מזרח שהיא עם גבול דמשק".

לא ברור מה פירושו של פסוק זה, שבתחילה מתחיל הפסוק במקצוע צפוני מערבית - דרך חתלון (ראה לעיל מ"ז, ט"ו) לבוא חמת (שם פסוק ט"ו, וראה עוד ברש"י בפסוק י"ז ו-כ), ואח"כ הולך למקצוע צפוני מזרחית - 'חצר עינן גבול דמשק (ראה לעיל מ"ז י"ז וברש"י שם), ואח"כ שוב חוזר למקצוע המערבית - 'אל יד חמת'.

וברש"י נראה שכונתו לפרש שהגבול הוא מהמזרח - 'חצר עינן גבול דמשק, עד המערב ליד העיר 'חמת'. אולם א"כ צריך להבין מהם 'דרך חתלון לבוא חמת' שמוזכר בתחילה, למה נכתבו.

וראה במצודות שביאר שהנביא מונה את הגבול ממערב ששם הוא דרך חתלון ומשם ממשיך לחמת ומסתיים במזרח בחצר עינן גבול דמשק, ובתוך הגבול הזה יש גם את העיר חמת ועוד ערים, ולא מובן כלל כוונתו, כי הרי כבר הוזכר בגבול העיר חמת, ומה צורך לומר שוב שהעיר חמת בתוך הגבול. וצ"ע.

תמיהות הנ"ך - המשך -

שאלות ועיונים בפסוקים הנלמדים

כוונת רש"י שכל שלוש הרצועות (רצועת הכהנים ורצועת הלויים ורצועת העיר) בארך 25 אלף. אולם יל"ע א"כ איך יתפרש ההמשך 'ורחב עשרת אלפים', שהרי זה כבר לא היה בכל הרצועות, שאכן רצועת הכהנים והלויים היה כ"א עשרת אלפים, אולם רצועת העיר הייתה חמשת אלפים, ויל"ע.

הושע

י. 'בימי עזיה יותם אחז יחזקיה מלכי יהודה ובימי ירבעם בן יואש מלך ישראל' (א, א).

וברש"י 'ובימי ירבעם בן יואש. מבני יהוא. ואף הוא מלך עם עזיה ויותם, אלא שגרמה לו זכות להמנות עם הצדיקים הללו לפי שלא קבל לשון הרע על עמוס' וכו'. יש קצת לעיין, שרש"י קרא לכל מלכי יהודה שזכרו בפסוק 'צדיקים', אך בפסוקים מביאר שאחד מן ד' מלכים אלו לא היה צדיק (ראה מלכים ב' תחילת פרק ט"ז על המלך אחז), ויל"ע.

ח. 'והיו לו פאת קדים היים' (מ"ח, א).

וברש"י 'זהו שיסד רבי אלעזר בפיטו' כי אקה מועד' (יצר יום ב' דסוכות), לעת חלוק ארצותיה, כשורות הכרם לארצותיה, בארך מפאת קדים לקצותיה, עד ים אוקינוס למצותיה, ברחב שבעים וחמשה מיל חריצותיה... ומנין למד רבי אלעזר ארך השורות עד ים אוקינוס שהוא בסוף עולם, ומקרא מעיד תחום מערב עד הים הגדול (לעיל מ"ז, כ) שלפנים מים אוקינוס הרבה".

מבואר מדברי רש"י כי הוא חולק על דברי רבי אלעזר הקלירי שגבול המערב הוא באוקינוס, אלא סובר שהגבול הוא בים הגדול.

זע' מדוע א"כ כותב רש"י בעצמו כמה פעמים שהגבול הוא עד האוקינוס, (ראה לעיל מ"ז, י"ד, ולאלף פסוק ח' ופסוק י"ב ופסוק כ"א), ויל"ע.

ט. כל ארך חמשה ועשרים אלף ורחב עשרת אלפים' (מ"ח, ג).

וברש"י 'כל ארך. כל הרצועות ארכן חמשה ועשרים אלף'.

ישובי הנ"ך

השובות לגילוינות קודמים

האש הגדולה שיצאתה נשמתן, וכו'. עכ"ל. וכן כאן חשש הקב"ה שמה יחזור בא מאימת המראות אלוקים שיראהו, כדמצינו להלן (מג ב-ג) 'זהנה כבוד אלהי ישראל בא מדרך הקדים וקולו כקול מים רבים והארץ האירה מכבודו; וכמראה המראה אשר ראיתי כמראה אשר ראיתי בבאי לשחת את העיר ומראות כמראה אשר ראיתי אל נחר כבר ואפול אל פני'.

עוד אולי י"ל שיחזקאל הנביא היה מעדיף לקיים (ובריס יח, ג) 'תמים תהיה עם ה' אלהיך', ופי' רש"י 'התהלך עמו בתמימותו ותצפה לו ולא תחקור אחר העתידות'. והיה מעדיף לשמוע אך לא לראות בחוש. כי גדול שכר האמונה והתמימות, ולכן לקחו הקב"ה על כרחו. (הרה"ח נחום מרדכי מילוב)

המשך היישובים יתפרסמו בעז"ה בניליון הבא.

גליון 83

יהזקאל

א. 'הייתה עלי ד' ה' ויבא אותי שמה' (מ, א), וברש"י 'ד' ה', חזק תקפו, להוליכני על כרכי'.

יש קצת לעיין, למה היה נסך להוליכני על כורח, ומדוע לא הלך מרצוני, מאחר שוראהו שם מראות נחמה של הבית השלישי שיבנה במהרה בימינו?

תשובה:

י"ל כמ"ש בגמ' שבת (פח): ויתיצבו בתחתית ההר, אמר רב אבדימי בר חמא בר חסא מלמד שכפה הקב"ה עליהם את ההר כגיגית. וכתבו התוס': ואע"פ שכבר הקדימו נעשה לנשמוע, שמה יהיו חוזרים כשיראו

Rabi Yitzchok M. Weinberg
Talmu Rebby
10 David Chazan st.
Jerusalem, Israel

יחזק מנחם רובינר
גבי אדמירי בע"מ לאו ירושלים
תל אביב יחד ת"ת 10
בתיכון יחזקיהו הרטוב

Tel. 03-525553 melu

כ"ב סיוק תשי"ם סליק ספר יחזקאל-ל בסדר

- י-ה זכות אבות זכנו לסיים היום ספר יחזקאל
 אלק חזק ונתחזק כנגד היצוה"ד - זאבנך כמו שקרא לו יחזקאל-ל
 זה עתה בחד השנוענות זכנו לקיים פאמר דחיל פמטריין במרכבה ויחזקאל-ל
 קהל רעיש גדול ברוך כבוד ה' ממקומו בה לשמוע יחזקאל-ל
 אשורינו שוכנו שמה שאמר משה פוקר עוזן אבות ביטל יחזקאל-ל
 ל' ספרנו את דברי הנביא הנפיש החזמאת הויה המות נביא יחזקאל-ל
 ג' אדם קרא הקב"ה לשון הובה מיוחד לנביא יחזקאל-ל
 ג' פש לא משומאם קרא על עצמו בלא מורא חנביא יחזקאל-ל
 ג' בוי נקרא שמו לפי שבינה עצמו לכבוד המקום חנביא יחזקאל-ל
 א' סן השמיים נגיד שכדי למרק עוונות ישראל שיהיה חנביא יחזקאל-ל
 א' כח בזכות עצומה ועליו נאמר יצויתו את השמיים שיפתחו לקל יחזקאל-ל
 י' הם גדול התייחס בחיותו בן ירמיהו נביא החרבן ואדריז נביא הגאולה יחזקאל-ל
 ה'נה זה עתה זכה קהל עדתו לסיים את דברי יחזקאל-ל
 כ'מה נכספה נפשינו לזכות בהתנשמות נבואת יחזקאל-ל
 ו'אזכורת אנקט את הגדלות אשכ וגו' ואת הגדלה אחזק"י דברי יחזקאל-ל
 ג'זנה לנבואת יחזקיהו עליכם מים שחרים וטורחם"י כנבואת חנביא יחזקאל-ל

י' תרע"ח ריש יחזקאל-ל
 י' פתוחין לה
 י' ביאורית רבא ה'
 י' דרין עילין ופסקי ה'
 י' חזקיהו רבא ה'
 י' יחזקאל ה' ס'
 י' יחזקאל ה' ס'

י' סנה ג'
 י' סנה ג' א'
 י' יחזקאל-ל ג' ב'
 י' סנה ג'
 י' סנה ג'
 י' יחזקאל רבא ג' ב'
 י' חזקיהו ס'

מכתב שנשלח ע"י
 כ"ק מנחם אדמירי שליט"א
 ללמוד הנ"ך
 לרגל סיום ספר יחזקאל

לוח הנ"ך

חושעי וואל

שבת ה' פרשת ויקרא	ראשון ו'	שני ז'	שלישי ח'	רביעי ט'	חמישי י'	שישי י"א
ס' ח-ט' י' ג-ח'	ס' ט-י' ט' א'	ס' י' ב' א'	ס' י"א-י"ב' י"ב-ד'	ס' י"א-י"ב' ז' ה'	ס' י"ב' ד' ט"ז'	ס' י"ג' א' י'
שבת י"ב' פרשת שלח	ראשון י"ג'	שני י"ד'	שלישי ט"ז'	רביעי ט"ז'	חמישי י"ז' שבעה עשר פרשת	שישי י"ח
ס' י"ג-י"ד' י"א-ה'	ס' א' ד' ט"ז'	ס' א' ד' ט"ז'	ס' א-ב' ט"ז-ה'	ס' ב' ד' ט"ז'	ס' ב' ט"ז-כ"ה'	ס' ב-ד' כ"ז-ג'